



Vetenskapsrådet

YTTRANDE

Datum
2018-09-26

Diarienummer
1.1.3-2018-6523
GD-2018-173

Handläggare
Jan Bolin

Ert diarienummer
Ju2018/04276/DOM

Justitiedepartementet

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

En förändrad organisation av Gentekniknämnden (Ju2018/04276/DOM)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden och de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare, samt i rollen som föreslagen värmyndighet.

Sammanfattning

- Vetenskapsrådet avstyrker förslaget att Vetenskapsrådet ska vara värmyndighet åt Genetiknämnden.
- Vetenskapsrådet anser att den föreslagna tidplanen är orimlig.

Vetenskapsrådets yttrande

3. Behov av en förändrad organisation samt 4.1 och 4.2 förslag till ny organisation

Vetenskapsrådet har inget att invända mot förslaget att förändra Gentekniknämndens organisation.

Utredningen diskuterar möjligheten att överföra nämndens uppgifter till annan myndighet, men avfärdar detta, i alla fall på kort sikt, då utredaren bedömer den lösningen som relativt tidskrävande. Vetenskapsrådet anser att det finns anledning att fortsatt undersöka och utreda detta.

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnvägsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr./Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

4.3. och 4.4. Möjliga värmyndigheter samt förslag på värmyndighet

Utredningen kring alternativa värmyndigheter anser Vetenskapsrådet skulle kunnat genomföras mer noggrant. I förslaget anges som huvudsakligt argument för urvalet, att det är viktigt att nämnden uppfattas som fristående och objektiv, och en rad myndigheter med verksamhet som relaterar till genteknik avförs, bland annat landets samtliga universitet. Detta finner Vetenskapsrådet som en allt för ytlig genomlysning.

Vidare menar Vetenskapsrådet att det är av vikt, att det finns djupare och bredare beröringspunkter i verksamhet mellan en värmyndighet och den myndighet man ska vara värd för, inte minst om det på sikt skulle bli



Vetenskapsrådet

aktuellt med att överflytta verksamheten. Detta var något Vetenskapsrådet lyfte i samband med utredningen.

Förutsättningen för synergier mellan verksamheterna ökar mångfalt, förutsatt att de är mer överlappande. För en verksamhet som skiljer sig från värdmyndighetens kärnverksamhet, vilket utredaren påtalar är fallet här, ökar kostnaden i omställningsarbetet hos värden, då det ställs en rad nya krav på värdmyndighetens administrativa hantering, från registrator till säkerhet, varvid vinsten i att placera nämnden hos en värd försvinner.

Slutligen avstyrker Vetenskapsrådet kraftfullt utredningen förslag på att tiden för Gentekniknämndens förändrades organisation ska vara den 1 januari 2019. Oavsett var Gentekniknämnden placeras krävs en realistisk framförhållning och tid för att värdmyndigheten ska ges möjligheter att ta emot nämnden på bästa sätt, så att varken deras eller värdmyndighetens arbete störs. Då remissvaren ska vara inne sista oktober, och det kan förväntas viss tid innan beslut fattas, skulle detta sålunda röra sig om cirka en månads framförhållning, vilket är fullkomligt orealistiskt.

Vidare finns andra omständigheter som rör tidsplanen specifikt för Vetenskapsrådet. Vetenskapsrådet är just nu inne i ett arbete med att inrätta och överta värdskap för en annan myndighet (den sk Oredlighetsnämnden), där Vetenskapsrådet måste avsätta relativt omfattande resurser för att denna myndighet ska kunna påbörja sin verksamhet i – preliminärt – september 2019. Till detta kommer frågan om lokaler, vilket Vetenskapsrådet menar också kräver framförhållning, givet myndighetens nuvarande möjligheter. Att under denna tid samtidigt överta ansvar för ytterligare en myndighet, finner Vetenskapsrådet ogenomtänkt, då det menligt kommer påverka Vetenskapsrådets kärnverksamhet och förutsättningarna för Gentekniknämndens arbete.

Yttrandet har beslutats av generaldirektör Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust, chefsjuristen Anna Hörnlund och enhetschef Jan Bolin, föredragande. I den slutliga handläggningen har Ulf Jonsell, samordnare, deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Jan Bolin
Föredragande
Enhetschef

Kopia till Utbildningsdepartement